

**Predikatie over Jesaja 64 vers 5 t/m 7
door eerwaarde heer D.J. van Keulen
Vrije Oud Gereformeerde Gemeente
Aalburg – 2 november 2014**

Zingen Psalm 35 : 1.

Lezing van de Heilige Wet des HEEREN.

Zingen Tien Geboden : 9.

Schriftlezing Jesaja 64

1 Och, dat Gij de hemelen scheurdet, dat Gij nederkwaamt, dat de bergen van Uw aangezicht vervloten;

2 Gelijk een smeltvuur brandt en het vuur de wateren doet opbobbelen, om Uw Naam aan Uw wederpartijders bekend te maken! Laat alzo de heidenen van Uw aangezicht beven.

3 Toen Gij vreselijke dingen deedt, die wij niet verwachtten; Gij kwaamt neder, van Uw aangezicht vervloten de bergen.

4 Ja, vanouds heeft men het niet gehoord, noch met oren vernomen, en geen oog heeft het gezien, behalve Gij, o God, wat Hij doen zal dien die op Hem wacht.

5 Gij ontmoet den vrolijke en die gerechtigheid doet, degenen die Uwer gedenken op Uw wegen; zie, Gij waart verbolgen, omdat wij gezondigd hebben; in dezelve is de eeuwigheid, opdat wij behouden werden.

6 Doch wij allen zijn als een onreine, en al onze gerechtigheden zijn als een wegwerpelijk kleet; en wij allen vallen af als een blad, en onze misdaden voeren ons henen weg als een wind.

7 En er is niemand die Uw Naam aanroept, die zich opwekt dat hij U aangrijpe; want Gij verbergt Uw aangezicht voor ons en Gij doet ons smelten door het middel van onze ongerechtigheden.

8 Doch nu, HEERE, Gij zijt onze Vader; wij zijn leem en Gij zijt onze Pottenbakker, en wij allen zijn Uwer handen werk.

9 HEERE, wees niet zozeer verbolgen, en gedenk niet eeuwiglijk der ongerechtigheid; zie, aanschouw toch, wij allen zijn Uw volk.

10 Uw heilige steden zijn een woestijn geworden, Sion is een woestijn geworden, Jeruzalem een verwoesting.

11 Ons heilig en ons heerlijk huis, waarin onze vaders U loofden, is met vuur verbrand; en al onze gewenste dingen zijn tot woestheid geworden.

12 HEERE, zoudt Gij U over deze dingen inhouden? Zoudt Gij stilzwijgen en ons zozeer bedrukken?

Votum.

Gebed.

Zingen Psalm 79 : 1 en 4.

Jesaja 64 vers 5 t/m 7, daar luidt het Woord van God:

5 Gij ontmoet den vrolijke en die gerechtigheid doet, degenen die Uwer gedenken op Uw wegen; zie, Gij waart verbolgen, omdat wij gezondigd hebben; in dezelve is de eeuwigheid, omdat wij behouden werden.

6 Doch wij allen zijn als een onreine, en al onze gerechtigheden zijn als een wegwerpelijk kleed; en wij allen vallen af als een blad, en onze misdaden voeren ons henen weg als een wind.

7 En er is niemand die Uw Naam aanroept, die zich opwekt dat hij U aangrijpe; want Gij verbergt Uw aangezicht voor ons en Gij doet ons smelten door het middel van onze ongerechtigheden.

Om met Gods hulp en onder de inwachting van Zijn Heilige Geest stil te staan bij drie gedachten.

1^e. Een Goddelijke reformatie.

2^e. Een hartelijke proclamatie.

3^e. Een zalige confrontatie.

Gemeente, de profeet Jesaja roept tot God temidden van de diepe nood en de ellende waar het volk van Israël in terecht gekomen is. Wat heeft Jesaja er een zicht op gekregen, dat het door de zonde en de ongerechtigheden van het volk is dat er zoveel rampen over dat volk heenspoelen. Vijanden die dat volk aanvallen. Ellende van rondom. Ja, dat volk ligt onder de kaalslag van Gods slaande hand. Maar weet u wat het allerergste is wat dat volk kan overkomen en wat dat volk ook overkomen is? Weet u wat het allerergste is wat er met u en mij kan gebeuren? U ziet misschien wel vele gevaren op uw levensweg, dat u zegt: "Och, als dit toch eens zou gebeuren, of als dat toch eens zou gebeuren, of hoe zou ik het hoofd kunnen bieden aan die ellende en aan die moeite, als dat verdriet mij toch treffen zou". Weet u wat het allerergste is voor een mens? Dat is dat God weg is. Dat God Zich in Zijn hemel heeft teruggetrokken. Dat is de grote nood waaruit de profeet Jesaja roept tot God. God is er niet meer. God is weg, Zich teruggetrokken in Zijn hoge hemel, ver weg, buiten het vermogen dat wij er aan reiken zouden, dat wij Hem er uit

terug zouden halen. De Heere is in Zijn hemel en Hij heeft Zich daar teruggetrokken vanwege de zonden van het volk van Israël.

En nu vraagt de profeet Jesaja niet: “Neem alstUblieft al onze ellende weg. Wil alstUblieft onze vijanden verslaan. Wil ons alstUblieft wel doen en zegenen, dat onze akkers vruchten dragen”. Nee, dat wordt niet in de eerste plaats gevraagd. Maar waar het de profeet Jesaja om te doen is, dat is dit, dat God terug zou komen. Want ja, als God er is, dan kun je door het water en door het vuur gaan. Of niet? Als Hij er maar bij is.

Och... Zo zet dat hoofdstuk in. En dat is geen een of andere zware praat, niet een of andere uitdrukking van vromigheid. Maar dat woordje “och” geeft de zielsroerselen van de profeet weer, de diepe nood, de diepe klacht, de diepe ernst van zijn ellende. Och...

Begrijp je de profeet? Als je vandaag de dag om je heen kijkt, zo vlak na hervormingsdag, als ons vaderland haloween viert op hervormingsdag. Waar we terug gezakt zijn in het moderne heidendom. Waar van God en Zijn Woord zo weinig tot niets meer wordt gehoord. Waar de mensen in ons vaderland van dat Woord van God ook niets meer begrijpen. Wie rekent er nog, zomaar op de straten, met de ontzagwekkende werkelijkheid van dood en eeuwigheid? Wie rekent er nog met een levende God in de hemel? Wie staat er nog bij stil, dat dat de grootste ramp is die over land en volk komen kan, dat God Zich in Zijn hemel terugtrekt?

Waarom was dat in Israël zo erg? Wel, omdat ze de blikken van Gods gunst zo dichtbij hadden meegemaakt. Omdat ze zo kennelijk in de gemeenschap met God hadden verkeerdt. Hij had Zich niet onbetuigd gelaten. Zijn genade had rijk gevloeid. En nu is het stil geworden.

Werd Nederland niet het Israël van het Westen genoemd!

Wat heeft de Heere in de dagen van ouds gedaan in ons vaderland! Hoe heeft Hij Zijn Kerk gebouwd en bewaard! Hoe zijn er geweest die de Heere uit de duisterins gehaald heeft tot Zijn wonderbaar licht. Hoe bevoorrecht is ons vaderland geweest boven de volken, weggestopt in de oerwouden van Afrika ofzo. Dat de Heere aan ons gedacht heeft en ons bekend gemaakt heeft met Zijn Woord. Philpot schrijft het in één van zijn brieven: “Hoe gezegend is uw Nederland, een Statenbijbel, drie Formulieren. Hoe gezegend is uw Nederland, een Heidelberger Catechismus. Zovele Godgeleerden wiens preken op schrift gesteld zijn die u nog lezen kunt. Hoe gezegend is uw vaderland”. Nou, dat is toch waar! Of niet? Hoe arm is het geworden. Hoe ver zijn we weg. Zou dat woordje “och” ons niet allemaal passen vandaag. Als we dat bedenken, na bijna 500 jaar reformatiegeschiedenis. Wat is er nog van over? Hoe is de wereld in de kerk

gekomen! Hoe zijn we wereldsgezinde, wereldgelijkvormige mensen geworden. Hoe hangen we aan de dingen van de tijd. Hoe zijn we zulke mensen, ja, die verlegen zijn om tijdelijke zegeningen, uiterlijke uitreddingen. Als we maar een goede oogst hebben. Als we aan het eind van het jaar maar winst kunnen boeken. Als het ons maar voor de wind gaat. Als we met ons land maar uit de recessie komen. Ja, dan zijn we al zo gauw tevreden. Als het allemaal maar zo'n een beetje reilt en zeilt, wie bekommert zich daar dan om, dat God Zich wellicht in Zijn hemel heeft teruggetrokken en dat Hij Zich stil houdt, ook onder ons vandaag.

Och, zegt de profeet Jesaja, want het is nood. En als het nood is, dan is er geen rust voordat de nood ook is opgelost. Ken je die onrust, die onrust van de nood van het Godsgemis? God kwijt. En als je dat dan ziet in de geschiedenis van ons vaderland, ja, de Heere liet Zich niet onbetuigd. Daarom is het zo erg, dat zo'n land in duisternis terugzakt. Maar u in uw persoonlijk leven, hebt u de blijken van Gods gunst weleens meegemaakt? Heeft de Heere Zich in uw leven niet onbetuigd gelaten? Heeft Hij Zijn hand, vol van gunstbewijzen, open gedaan in uw bestaan? Kwam Hij u tegen uit vrije genade, uit vrije beweging, bij Hem vandaan? En is het stil geworden? Dan weet u wat u mist, toch? En kunt u daar gemakkelijk mee leven? Kunt u maar zo door gaan? Raakt u zo gewend aan het heden, aan de realiteit van nu? Of verlangt u daar naar terug? Dat die Heere weer spreekt, weer komt in uw leven? Dat Hij weer in krachtige vormen en betoningen tot uw ziel van vrede zou spreken? Of hebt u nog nooit iets van de gunst van God meegemaakt? Is het altijd maar dezelfde duffe sleur en tred geweest? Hebt u er zich nog nooit om bekommerd dat God in de hemel is en u op de aarde bent? En dat daar een breuk geslagen is door uw zonden en ongerechtigheden. En dat daar een onoverbrugbare kloof is tussen God en uw ziel. Hebt u er nog nooit wakker van gelegen dat uw leven zich spoedt naar het einde, naar de dood, en dat u haastig God zult moeten ontmoeten om rekenschap te geven van al uw daden, hetzij goed, hetzij kwaad? Bekommert het u dan niet dat u een ziel met u meedraagt, een ziel geschapen voor de eeuwigheid? Bekommert het u dan niet dat u uw man, uw vrouw, uw kinderen, of zomaar uw familieleden, uw burens onverzorgend met God ziet voortreizen? Bekommert het u dan niet?

Och, roept de profeet Jesaja uit, dat Gij..., Gij... Ziet u dat? Het moet van de andere kant komen. God moet het doen. Het enige wat wij kunnen doen, dat is ook de belijdenis van Jesaja 64; het enige wat wij kunnen doen, is die hemel dicht maken, dat de Heere Zich daar voorgoed in zou terugtrekken. En de hemel is dicht. Dat is de

beleving van Jesaja. Dat is wat in de hedendaagse theologie, dat we er maar zo vanuit gaan dat God er bij is. Dat we er maar zo vanuit gaan dat God ons wel doet. Dat we er maar zo vanuit kunnen gaan dat de Heere ons Zijn verbondszegeningen schenkt.

Het gaat hier over een bondsvolk! Over Israël! En Jesaja zegt: "Dat Gij..." U bent weg. U bent in de hemel. "Dat Gij de hemelen scheurdet". Ziet u dat woord "scheurdet"? Dat wil zoiets aangeven als met geweld, met kracht, met macht en majesteit. Dat moet opengebrouwen worden. Daar moet een sterke kracht en macht aan te pas komen. En waarom zou op dat woord "scheuren" gewezen worden? Wel, want als God het doet, als Hij Zijn hemel opent en neerkomt, dan heeft het maar één reden. Ééntje maar. Dat is dat de Heere ijvert voor Zijn eigen eer. Dat is de zaak.

Kijk, dat is een slag, hoor. Dat slaat ons tegen de grond, met al onze waanideeën, met al onze hoge gedachten, met als ons oppoetsen en beter doen en reformeren. Met onszelf een beetje waardig maken dat God naar ons omkijkt, ofzo. Nee, dit Woord van God leert ons dat er in ons geen enkele oorzaak is dat God het doen zou. Nee, om Zijn eigen eer en Zijn ijver voor Zijn eer.

Dat Gij de hemelen scheurdet.

Nou ja, je zou toch zeggen tegen Jesaja: "Man, wees eens realistisch. De Heere is in de hemel. Het volk heeft gezondigd. Er is toch geen enkele reden dat de Heere Zijn hemel zou scheuren! Het is een bekeken zaak. Het is voorbij". En toch bidt de profeet het. Datzelfde pessimisme, dat kan in onze dagen ook zo heersen. Ik hoor het wel hier en daar. "Het is voorbij voor Europa. Het is voorbij voor Nederland. De wolk van de Evangelieregen is over gewaaid, en het is te laat. We hebben er tegen gezondigd en de Heere zal andere delen van de wereld gaan bezoeken. Het is bekeken". Een soort gelatenheid. Je er maar bij neerleggen: "Nou ja, het is niet anders".

Maar dat kan de profeet Jesaja niet. Och, dat Gij de hemelen scheurdet. Liever in dat gebed te sterven, dan leven zonder dat gebed. Dat is het voor Jesaja. En hij bidt: "Dat Gij de hemelen scheurdet, dat Gij nederkwaamt, dat de bergen van Uw aangezicht vervloten". Als U nederkomt, dan zal alles wat machtig en groot schijnt als vanzelf verdwijnen. Vervloten, daar zit iets in van weggaan, verdwijnen in. Dat vraagt de profeet.

En hoe vraagt hij dat? Wel, hij kijkt omhoog. En als hij omhoog kijkt, dan kijkt hij ook naar het verleden. Hij denkt terug aan wat de Heere gedaan heeft onder dat volk van Israël. Zie maar. "Gelijk een smeltvuur brandt en het vuur de wateren doet opbobbelen, om Uw Naam aan Uw wederpartijders bekend te maken, laat also de heidenen

van Uw aangezicht beven toen Gij...” Ofwel, net als toen, toen Gij vreselijke dingen deed, die wij niet verwachtten. “Gij kwaamt neder en van Uw aangezicht vervloten de bergen”. In het verleden was er in dat volk van Israël net zo min reden dat God ze wel zou doen. Er was in dat volk alleen maar reden dat de Heere ze zou straffen. En toch is God toen door Zijn hemel heen gebroken, heeft Hij de hemelen gescheurd en is Hij neergedaald, en heeft Hij Zijn eigen eer bedoeld en gezocht onder dat volk in het slaan van de vijanden van dat volk. Hij heeft Zijn Naam aan hen bekend gemaakt toen Hij ze strafte, toen Zijn oordeel over hen kwam, en Hij heeft Zijn Naam bekend gemaakt onder dat volk toen Hij ze zegende.

Het verleden geeft de profeet aanleiding om heden ten dage krachtig tot God te roepen. Was er in het verleden van ons land en volk enige reden dat God ons wel zou doen? Wat dacht u van die primitieve inwoners van ons vaderland, die in berenhuiden en met knuppels liepen. Wat dacht u hier te vinden in Nederland? Waar de evangelisten die het Woord kwamen brengen zijn afgeslacht. Wat dacht u, was er hier in dat heidense Nederland enige reden dat God naar ons zou omzien? Hij heeft redenen genomen uit Zichzelf, naar het vrije van Zijn welbehagen. Hij heeft Zijn Naam bekend gemaakt, Zijn Naam geplant, Zijn Naam gevestigd. Dat is een mysterie. Dat is een onbegrijpelijk wonder, dat God in Zichzelf een besluit neemt. Dat de Heere in Zijn hoge hemel Zijn raad volvoert en dat op de aarde de uitwerking daarvan gezien wordt.

Uw Naam bekend gemaakt. Uw oog was op onze ellende en op onze noden. U had Zich wel in de hemel terug getrokken, maar U wist van onze toestand af. U zag ons verloren liggen in ons bloed, in ons verderf. Zo is het toch ook hier geweest.

En u die in uw persoonlijk leven de blijken van Gods gunst kunt aanwijzen, was er in het verleden enige reden voor de Heere om naar u om te zien? Of moest u zichzelf voor Zijn aangezicht aanklagen als een ellendige, een zondige? Moest u van uzelf walgen? Moest u het bekennen en belijden: “Als de Heere mij voorbij gaat, dan doet Hij geen onrecht”. Heeft het de Heere toen in de weg gestaan? Of is Hij daar dwars doorheen gebroken? Moesten de bergen van onmogelijkheid wegvlieden voor Zijn aangezicht? Zou de Heere dat dan heden ten dage ook niet kunnen doen! Ja toch! Want Hij heeft toch een arm met macht, Hij heeft toch groot vermogen! Of niet? Zouden we ook in deze dag voor onszelf, voor allen die om ons heen staan, voor ons land en volk dat gebed mogen bidden tot God: “Indien Gij wilt, Gij kunt”. Zoals die man hing aan de Heere Jezus: “Als U wilt, dan zal het gebeuren ook”.

Ja, van ouds heeft men het niet gehoord, noch met oren vernomen, en geen oog heeft het gezien, behalve Gij, o God, wat Hij doen zal dien die op Hem wacht.

Weet u waar de Reformatie begint? Daar, waar de praktische Reformatie begint, dat is daar waar er één is die op Hem wacht. Voor wie al de mogelijkheden zijn afgesneden. Voor wie al de gerechtigheden zijn kapot geslagen. Die het van God alleen leert verwachten.

Heb je die moeilijke les geleerd? Want je zit er altijd maar tussen. Je weet het altijd beter. Je hebt altijd eigen ideeën. Maar je wil verslonden in Gods wil. Dat Hij doen zou wat goed is in Zijn heilige ogen. Die die op Hem wacht. Dat is er één die het met God eens is, wat Hij ook doet. Wat de Heere doet is immers altijd goed! En die die op Hem wacht, ja, die kan niet meer mee. Die kan niet meer mee in de wereld. Die kan niet meer mee in de godsdienst. Die kan niet meer mee in al die bedenksels van de mens, in al dat gedoe van beneden af. Die is er op uitgekeken, op al dat modderen van ons, op die moerasgronden die wij onder ons bestaan leggen. Die is uitgekeken op alles wat daar onder de hemel zich plaatsvindt en wat niet verzadigen kan. Wie zal nog de wereld kunnen dienen die het om God te doen is! Hoe kan een driekantig hart ooit gevuld worden met een ronde wereld! Dat zal niet gaan. Het is om God te doen. Dat is een mens die op Hem wacht, die het weet: ik zal alleen nog vrolijk kunnen wezen, ik zal alleen nog kunnen lachen, de blijdschap zal alleen nog in mijn hart kunnen zijn als God Zijn hemel scheurt en als Hij neerkomt, als Hij woning onder ons houdt, als Hij Zich openbaart en verklaart.

Dat staat er. En Gij ontmoet. Gij komt tegen met Uw gunst en met Uw genade de vrolijke en die gerechtigheid doet, degenen die Uwer gedenken op Uw wegen. Dus die in hun hele levensweg, op al de gangen die ze hebben te gaan het onderkennen moeten: Het is Gods weg, Hij roert Zijn hand in mijn bestaan, Hij leidt alle dingen naar de raad van Zijn wil. Weet u wat de haper was van dat volk van Israël? Die keken naar die vijanden en die zeiden: "Moet je nu eens zien wat die vijanden ons aandoen". Die keken naar de omstandigheden en die zeiden: "Moet je nu eens kijken wat ons overkomt". Dat hebben wij ook. Het zijn altijd mensen die het doen. Het zijn altijd omstanders die de schuld krijgen. Het zijn altijd de omstandigheden waar het aan ligt. En we komen er zelf schuldloos onderuit. Maar hier staat geschreven: "Op Uw wegen". God bemoeit Zich met een mensenkind. Dan blijft er maar één schuldige over, dat ben ik. En de Heere is vrij en recht in al Zijn weg en werk. Hij leidt die dingen. Ook die omstandigheden: dat ziekbed, dat staan aan het open graf, die moeite, die slag in uw bestaan, daar waar het zo anders

ging dan u verwacht had. Hij is het Die het doet. Want de Heere werkt in het leven van een mens daar op aan, dat we op die plaats uit zouden komen waar we die belijdenis leren: "Gij ontmoet de vrolijke en die gerechtigheid doet". Dat zal wat zijn als we straks in de dag der dagen voor het aangezicht van God staan en de Heere ons zal tegenkomen en ons zal tonen dat Hij zoveel bemoeienissen met ons heeft gehouden en onze blik alleen maar zo horizontaal is geweest, alleen maar op dat hier en nu is geweest, alleen maar op de omstandigheden is geweest. En dat we nooit hebben geleerd om op God te letten.

Hier is er één die op God let en die het weet, dan alleen vrolijkheid en dan alleen gerechtigheid doen degenen die Uwer gedenken op Uw wegen.

Maar wat is de praktijk? Wat is de realiteit? Ontmoet God de vrolijke en die gerechtigheid doet? Ja, dat doet Hij. Dat staat in Zijn Woord. Maar vindt God wel een vrolijke en een die gerechtigheid doet? De profeet trekt een conclusie: "Zie, Gij waart verbolgen". Dat is nogal een verschil, of de Heere ons Zijn rechterhand opent of Zijn linkerhand. Zijn rechterhand van gunst, of Zijn linkerhand vol van verbolgenheid. Het is nogal een verschil, hoe de Heere ons tegenkomt. Maar hier komt de Heere, zo zegt de profeet, dat volk tegen, terwijl de Heere nooit en te nimmer over de breuk heen kan stappen. De Heere zal altijd bij die breuk bepalen. Zie, Gij waart verbolgen.

Heb je de verbolgenheid van God in je leven weleens meegemaakt? Dat God je tegen was. Dat dat de ellende, de moeite en het verdriet in je bestaan uitmaakte. Dat je in vijandschap met God verkeerde. Is dat weleens gebeurd in je leven, dat inderdaad mensen en omstandigheden wegvielen en je met God alleen over bleef? Gij waart verbolgen. Moest je weleens een keer belijdenis doen voor het aangezicht van de levende God? Gij waart verbolgen omdat wij gezondigd hebben. Gezondigd! Dat is die breuk die daar geslagen is. God niet geëerd. Nee, niet geijverd voor de eer van Zijn Naam, maar geijverd voor onszelf, voor onze eigen eer en eigen naam.

Omdat wij gezondigd hebben. Dat is, we zijn vrolijk geweest in van alles en nog wat, waar God niet van weet. En we hebben ons niet bekommerd in die vrolijkheid die daar alleen in Hem te vinden is, de blijdschap die dan onbepaald van hun aangezichten straalt.

Gij waart verbolgen omdat wij gezondigd hebben.

Er ligt in die woorden toch een zalig geheim. En dat is dit: God zal je maar tegenkomen met Zijn verbolgenheid, en je zal jezelf maar tegenkomen voor Zijn aangezicht, omdat je gezondigd hebt. Dan weet je één ding: het wordt sterven, dit wordt mijn ondergang, het gaat niet goed, ik heb de dood en de eeuwige nacht verdiend.

Maar de profeet zegt: “In dezelve is de eeuwigheid, opdat wij behouden werden”. Dat wat U uitwerkt in de tijd, daar zit de eeuwigheid in, daar schittert Uw eeuwig karakter, daar komt Uw Wezen in openbaar, dat U niet wilt dat ze verloren gaan, maar dat ze behouden werden. Opdat... Dat betekent: God heeft een groot doel voor ogen. De Heere werkt ergens naar toe. Dat is de behoudenis van die verlorenen. Dat is de behoudenis van die die niet meer vrolijk kan wezen, opdat hij vrolijk zal zijn en gerechtigheid zal doen.

Opdat wij behouden werden. Waar zou het voor zijn dat de kaalslag over ons vaderland gaat? Waar zou het voor zijn dat de kaalslag over ons kerkelijk Nederland gaat? Waar ze verscheurd wordt door twist en tweedracht. Waar de oorlog lijkt te regeren. Waar er nauwelijks meer twee tesamen kunnen gaan. Waar we in kerkelijk Nederland elkaar met dat Woord van God om de oren kunnen slaan. Dat de een zegt: “Ik weet het beter”, en dat de ander zegt: “Maar ik weet het nog beter”. Waar onze theologie een twistzaak geworden is. Waarom zou het zijn dat de Heere het zo donker maakt? Dat het zo moeilijk wordt. Waarom zou het zijn in uw persoonlijk leven, dat alle smaak en alle geur en alle glans er af gaat? Waarom zou het zijn dat de kaalslag over uw bestaan gaat? Dat waar u destijds uw troost en uw vrede in vond, wellicht in een tekst of in een psalmvers, u niets meer overhoudt en u alles uit handen moet geven. Waarom zou het zijn?

Jesaja doet een belijdenis. Moet je nagaan. Terwijl het nog inktzwart is in Israël. Terwijl het nog oordeel voor en oordeel na is in Israël. Zegt Jesaja: “In dezelve is de eeuwigheid, opdat wij behouden werden”. Daar is het om te doen, dat er nog een opleving, een opwekking, een nieuwe reformatie zou komen daar in Israël. Maar ook hier heden ten dage onder ons land en volk. Opdat wij behouden werden. Ziet u dat staan? Er staat niet: “Omdat wij behouden zijn”. Jesaja zegt niet: “Gelukkig zijn wij Gods bondsvolk, dus het zit wel in orde”. Hij zegt niet: “We hebben de besnijdenis en we hebben de bemoeienissen Gods, we hebben Zijn wet, enzo. Dus wat kan ons gebeuren”. Nee, opdat wij behouden werden. Dus dat betekent: nu zijn we niet behouden, nu zijn we verloren in de beleving van ons eigen hart en oog. Nu zijn we verloren, inderdaad. Doch wij allen...

Onder die handelingen Gods komt de profeet Jesaja tot die erkenning, die belijdenis, dat goedkeuren van het spreken van God.

Doch wij allen... Dat is ook wat! Zou Jesaja mee gedaan hebben met de zonden van het volk? Nou, dat geloof ik toch niet. Maar Jesaja wist één ding wel: hij was net zo slecht als dat volk. Dat zie je ook bij Mozes. En je ziet het bij uitnemendheid bij die gezegende Heere Jezus Christus, Die Zich één maakt met Zijn volk. Jesaja is

hier het type van de Heere Jezus Christus. Hij zegt niet: "Doch zij allen". Nee: "Wij allen". Hij schaart zich bij dat volk. Wij zijn allemaal slecht. Wij zijn allemaal zondig. Wij allen zijn als een onreine. Weet u wat dat betekent, een onreine te zijn? Die kan in Gods nabijheid niet komen. Een onreine mocht niet in de tempel komen. Die mocht de dienst der verzoening niet meemaken. Een onreine moest niet alleen bij God vandaan blijven, maar ook bij mensen vandaan blijven. Want zodra een onreine met een ander mens in aanraking zou komen, zo werd die mens ook onrein. Een onreine is een van alles en iedereen verlatene. Doch wij allen zijn als een onreine. Dat betekent: ik sta helemaal voor mezelf, ik blijf helemaal alleen over, ik kan het met mensen niet meer doen en de Heere is verbolgen vanwege mijn ongerechtigheid. Ja, al onze gerechtigheden zijn als een wegwerpelijk kleed. Gerechtigheden, dat wat dat volk nog meende te bezitten, waar ze zichzelf nog om roemen konden, wat ze nog prezen in zichzelf. Dat is een wegwerpelijk kleed.

Waar duidt dat op? Dat is een maanstondig kleed. Dat wat die vrouw draagt in die maandelijkse periode van haar onreinigheid, dat kleed moet weggeworpen worden, dat moet verdwijnen, dat moet vernietigd worden. Want die onreinheid zal er velen onrein maken, die daarmee in aanraking zouden komen. Nou, dat zijn onze gerechtigheden, zegt Jesaja. Die moeten niet alleen weggeworpen worden, maar die moeten vernietigd worden. Die moeten totaal verdwijnen, want die brengen toch alleen maar ellende met zich mee.

Al onze gerechtigheden. Dus die totaliteit van wat er uit ons opkomt. Een paar ongerechtigheden kun je misschien wel noemen. Maar daar tegenover zet je zo gemakkelijk enige gerechtigheden. We zingen de Psalmen nog. We lezen de Bijbel nog. We bidden nog. We laten onze kinderen nog dopen. We komen nog naar de kerk.

Wat wou je daarmee zeggen? Dat is niet meer dan je dure plicht. Dat is niet meer dan de orde, om in de weg van de middelen te gaan. Is dat verdienste? Welnee, het is gunst van God, dat Hij dat u en mij nog gelaten heeft. Dat zijn geen gerechtigheden van onze kant. Dat zijn de bemoeienissen van een rechtvaardige God in ons leven. We verdienen er niets mee. We verliezen er alleen maar mee. Want onder al die gerechtigheden zijn we onrechtvaardig gebleven, hebben we ons niet bekeerd tot de levende God. Onder al Zijn bemoeienissen in ons bestaan, zijn we doorgedaan en hebben we de toorn van God over ons afgeroepen. Zouden we er dan nog in roemen kunnen? Welnee! Hier blijft niet anders over dan zonde en schuld. Zo vinden ze elkaar. Wij allen.

Dat zijn ook die allen die zich niet meer beter wanen dan de wereld. Want dit is alleen maar wereld. Er schiet niet anders over dan wereld.

Een wegwerpelijk kleed. Dat betekent dat ze naakt, totaal ontkleed en ontledigd voor het aangezicht van de levende God terecht komen. En hoe komen ze daar terecht? Wij allen vallen af als een blad en onze misdaden voeren ons henen weg als een wind. Het is precies de goede tijd van het jaar om deze tekst te laten klinken. Wat is er met die bladeren gebeurd, die enkele maanden geleden in het voorjaar aan de bomen kwamen? Dat je er naar gekeken hebt en gezegd hebt: "Wat zijn ze mooi groen, wat fris. Wat een wonder dat God die jaargetijden nog schenkt, dat nieuwe leven, wat is het prachtig. Wat hebben die kronen op die bomen sierlijk gepronkt de zomer door". Wat heb je je er over verwonderd dat elk blaadje anders is, dat er niet twee dezelfde zijn. Wat is het mooi geweest! Maar wat is het snel gegaan. Wat is het met haast gebeurd dat ze hun frisse kleur verloren hebben, dat ze geel en bruin geworden zijn en dat ze aan het sterven waren aan de takken van de bomen. En wat is het haastig gegaan, toen er maar een beetje wind opstak, dat je de bladeren zag vliegen door de lucht, losgeraakt van de takken. En nu worden ze op de straten vertrapt. Nu verdwijnen ze. Nu zullen ze weggaan in de natuur. Wij allen vallen af als een blad.

En je zegt: "Man, ik ben nog jong, ik heb nog vijftig jaar". Je bent als een blad. Voordat je er erg in hebt is die groene en frisse tijd voorbij. Voordat je het in de gaten hebt zul je geel en bruin, zul je oud worden, zul je de verdwijning nabij raken. Voordat je het weet zal de dood je tegen komen. Want als de stormwind van de dood en van het Goddelijk oordeel opsteekt, onze levens zullen los raken van het leven en we zullen wegwaaien.

Onze misdaden voeren ons heen als een wind. Zie je dat? De profeet betuigt: de oorzaak van ons sterven ligt in onze misdaden. Daarom moet de wind van Gods toorn opsteken. Onze misdaden voeren ons henen weg als een wind. Ik ben aan het verdwijnen. Ik ben stervende. Nog even en het is gebeurd, ik ben er niet meer.

Wat een belijdenis hè! Weet u wat er in die belijdenis zit? Daar zit niet alleen de eigen beleving in. Want het is werkelijk zo voor degenen die dat gaan belijden. Maar er zit ook een goedkeuren in van het spreken van God. Had de Heere het niet gezegd: "Ten dage als gij daarvan eet, zult gij den dood sterven. De ziel die zondigt, die zal sterven". U bent de verdwijning nabij. U ligt dood in de zonden en in de misdaden. Die drievoudige dood zal u treffen tot in alle eeuwigheid toe. Het is een gelijk geven van God. Die die in de wereld leeft alsof er geen dood en eeuwigheid is, die maakt God uit voor een

leugenaar. Terwijl de Heere in Zijn Woord ons zo welmenend toezegt: “Haast u toch en spoedt u toch om uws levenswil”. Het is maar zo kort. Het leven is een damp en de dood wenkt ieder uur. Nog even, nog een enkel ogenblik en u zult staan voor de levende God, Die nooit zal afvallen als een blad en Die nooit door de wind zal worden meegevoerd, maar Die eeuwig regeert, zittende op Zijn troon.

Doch wij allen. Er is niet één uitzondering. Ook onder ons in deze dag. Zo staat het er met ons voor. Dus als we het nog niet wisten, dan ligt het daarin betuigd dat er in ons geen oorzaak is dat de Heere ons wel zou doen. Zo liggen ze voor het aangezicht van de levende God. Wie zal dan niet roepen met Jesaja mee: “Och, dat Gij de hemelen scheurdet, dat Gij nederkwaamt, dat de bergen van Uw aangezicht vervloten”.

Laten we dat eerst samen zingen uit Psalm 20 het 1^e vers.

*Dat op uw klacht de hemel scheure!
Dat Zich de HEER' ontdekk'!
De God van vader Jakob beure
U in een hoog vertrek!
Hij doe in gunstrijk welbehagen,
Uit Sions tempelzalen,
Om u te helpen en te schragen,
Zijn zegen nederdalen!*

Tja, en dan staat er toch iets onbegrijpelijs! Kan je dat nu van jezelf snappen, dat je door kan gaan? Ik sprak nog niet zo lang geleden een vrouw van ver in de negentig jaren. Ze zegt: “Ik kan niet sterven, want mijn schuld is niet verzoend. Maar ik leef gewoon door”. Dat is toch erg! Met bijna twee benen in het graf, en nog geen nood, nog geen onhoudbare nood, nog altijd dezelfde gebleven. En God niet nodig. Hoe is het mogelijk dat we in ons leven niet dagen en nachten onze knieën verslijten voor Zijn aangezicht, voor de troon van Zijn genade!

Jesaja roept hartelijk. En dan staat hij daar temidden van het volk, en hij zegt: “Er is niemand die Uw Naam aanroept”. Terwijl ze onder Uw vonnis liggen. Terwijl ze afvallen als een blad. Er is niemand die Uw Naam aanroept. Nee, we gaan hooguit naar een dokter, want misschien kan het nog wat opgerekt worden, dat ik hier nog een poosje langer kan blijven. We gaan wel te raden bij mensen. Laat de dokter eens komen. Laat die eens komen. Laat die mij eens helpen. Maar er is niemand die Uw Naam aanroept. En “Uw Naam” wil zo-

veel zeggen als “Uw Wezen”, Wie U nu bent, hoe U Zich in Uw Naam aan ons hebt bekend gemaakt.

En wat is er in die Naam? Nou, vanaf het 7^e vers zie je dat de profeet de Naam HEERE noemt, met vijf hoofdletters. De God van de eed, Die het gezworen heeft en Die niet liegen kan. Weet u welke eed de HEERE gezworen heeft? Laat ik dat in verband met de tekst nu eens zeggen. Wie Mij nederig valt te voet, die zal van Mij Mijn wegen leren. Dat de HEERE Zijn genade bewijzen zal die tot Hem de toevlucht nemen. En er is niemand die Uw Naam aanroept, die zich opwekt dat hij U aangrijpe. Niemand is het om U te doen. Iedereen is tevreden. Iedereen vindt het wel best zoals het gaat.

Is er niemand? Helemaal niemand? Ja, de Heere heeft de mensenkinderen overzien, Hij vond er niet eentje die God zocht. De conclusie was: “Allen zijn zij afgeweken, allen derven de heerlijkheid Gods”. Was er niemand? Eentje wel. Er is iemand geweest Die Uw Naam aanroept en Die Zich opwekt dat Hij U aangrijpe. Jezus Christus is in de wereld gekomen om zondaren zalig te maken. De Godzoon is mens geworden. Onder de mensen niemand, en Deze mens, deze Jezus, Die heeft Uw Naam aangeroepen en Die heeft Zich opgewekt dat Hij U aangrijpe. Weet u wat er van Jezus geschreven staat? Dat de ijver van Gods huis Hem verslonden heeft. Dat Hij zo bezet geweest is met de eer en de verheerlijking van Zijn God en Vader, dat Hij liever de dood stierf dan dat de eer van God zou worden aangetast. Je Eén is er geweest Die Zich opgewekt heeft om Gods wil, zou het wezen dat Hij ging die gang van lijden en sterven, met name door Gethsémané, Gabbatha en Golgotha heen. Eéntje is er geweest Die de Heere in alles bedoeld heeft, in Wie de Heere Zijn gerechtigheid heeft uitgebrand, Zijn toorn heeft gestild. Al de gramschap, al de golven en al de baren waren over Hem heen gegaan. Hij, de eeuwige Zoon van God, Hij wilde lijden en sterven. Hij wilde met de zonden van Zijn volk beladen zijn. Hij wilde die gang gaan, een onreine te zijn, een wegwerpelijk kleed te zijn. Hij wilde afvallen als een blad, om de dood te verslinden tot overwinning. Hij wilde. Ja, die Ene is er.

En u zegt: “Maar ja, in de Oude Dag, in dat Oude Testament zijn er toch geweest, ook Jesaja, voordat de Heere Jezus in het vlees kwam. Ze zijn er toch geweest die Gods Naam hebben aangeroepen, die zich hebben opgewekt om Hem aan te grijpen!” Weet u wat de verklaarders zeggen? Er is niemand, dat betekent: er zijn er héél weinig. Als je het in de algemeenheid zou bekijken, dan zou je zeggen: “Er is niemand”. Dat zei Elia ook: “Ik ben de enige nog”. Maar de Heere God zei: “Maar Ik kijk veel nauwkeuriger dan jij, Elia; er zijn er nog 7.000 die de knie voor Baäl niet gebogen hebben”. Als

je vandaag over Nederland kijkt, dan zeg je: "Er is niemand meer, niemand die Zijn Naam aanroept, niemand die zich opwekt om Hem aan te grijpen". Heel weinig. Ze zijn er wel. Daar moet je een Goddelijk oog voor hebben. Wij zien toch aan wat voor ogen is, maar God ziet het hart aan.

Hoe kwam het toch dat ze in de Oude Dag, in het Nieuwe Testament, tot op de dag van heden er toch gevonden worden? Het is alles het vruchtgevolg van de arbeid van Christus. Bedenk het wel, als er in uw leven een ware zucht tot God geboren wordt, is dat reeds vruchtgevolg van Christus' arbeid. Niet dat u voor de beleving van uzelf dan een gezaligde bent, ofzo. Nee, nee, tegenwoordig word je in de ellendestaat al zalig geprezen. Dan zeggen ze: "Dat is genoeg. Dat heb je niet van jezelf". Nou, die werkelijk in de ellende zit, die laat zich daar niet mee troosten. Maar het zal achteraf wel blijken: dat is het vruchtgevolg van de arbeid van Christus. En daarom is het, om Zijn verdiensten alleen, dat er zijn die Gods Naam leren aanroepen, die zich opwekken, dat hij U aangrijpe.

Waar doet u dat aan denken, dat woordje "aangrijpen"? Aan Jakob toch, of niet? Ik laat U niet gaan, tenzij dat Gij mij zegent. Dat is het. Dat vasthouden. Dat is het ware geloof. Dat niet los kunnen laten voor en aler die zegen van God er is. Ik laat U niet gaan. Zo wil de Heere aangeroepen worden in die heilige brutaliteit. Dat is Zijn eigen werk. Dat de mens het buiten de Heere niet meer uit kan houden. Dat het daar om te doen is.

Het ware te wensen dat wij in beginsel, en heel kerkelijk Nederland trouwens, die nood leren kennen en dat gebed leren verstaan, om Gods Naam aan te roepen. Weet u wat dat betekent? Dat is dit: Doe het om Uzelf, doe het om Uws groten Naams wil, doe het om Uw Wezen, doe het om de verheerlijking van Uw Naam. En dat we ons op zouden wekken om de Heere aan te grijpen.

Wat verwachten we eigenlijk van Hem? Is er nog verwachting? Levende hoop en verwachting. Het is allemaal zo ingezakt. "Ik heb al tien jaar om een nieuw hart gebeden. Het gebeurt toch niet". Of dat je van tevoren al zegt: "Ik reken er maar niet op dat ik het ooit zal ontvangen". Wat geloven we nog van de Heere en van Zijn eigen Woord? Dat Hij zegt: "Die Hem aanroept in de nood, die vindt Zijn gunst, oneindig groot".

En weet u wat de profeet dan meebrengt in dat aanroepen en in dat aangrijpen? Ach, weer een slag voor zichzelf: "Gij verbergt Uw aangezicht voor ons en Ge doet ons smelten door het middel van onze ongerechtigheden". Onze schuld. Bij ons alleen maar zwartheid. "Doch nu, HEERE..." Wat doet hij dan? Dan roept hij de Heere aan in Zijn Wezen, zoals Hij Zich geopenbaard heeft in de schepping en

in de herschepping. "Gij zijt onze Vader. Wij zijn leem. Gij zijt onze Pottenbakker. Wij allen zijn Uwer handen werk". Viel het niet mee? Jawel, het viel mee voor die verloren zoon toen hij terug kwam, toen hij bekennen moest: "Ik ben niet uw zoon gebleken, maak mij maar als een van uw huurlingen". En zijn vader zei: "Jij kan mijn zoon wel niet gebleken zijn, maar ik blijf wel je vader, en dat zal ik betonen. Je krijgt kleding aan, je krijgt een ring aan je vinger, schoenen aan de voeten en een maaltijd, een vette maaltijd, het gemeste kalf wordt voor je bereid". God is niet veranderd. Wij zijn veranderd. Maar Hij blijft, krachtens onze schepping, onze Vader. En Hij ziet met verdriet de mensenkinderen tegen die het buiten Hem zo best uit kunnen houden. Hij de Vader.

"Wees niet zozeer verbolgen, gedenk niet eeuwiglijk de ongerechtigheid, aanschouw toch. Wij allen zijn Uw volk". Dat is de geschiedenis van Israël. "Gij hebt toch Uw hand met gunst open gedaan". Zal dan nog de duivel het laat-ste woord hebben? Zal hij het dan nog winnen van U?

Hebt u dat in je leven weleens meegemaakt, dat het donker en duister was in je hart, en dat je terug zag op wat er geweest was, en dat je het concluderen moest voor je-zelf: ik heb alles ingebeeld zeker, het is allemaal ijdelheid geweest, er is niets meer van over. Maar dat je ook tot de Heere mocht zeggen in de weg van het geloof: "Heere, daar hebt U Zich niet onbetuigd gelaten. Zal het dan ten koste moeten gaan van Uw eer? Zal Uw Naam dan geschaad moeten worden in mijn verlorenheid en in mijn ondergang? Zult U niet voor Uw eigen zaak in staan? U Die het gezegd hebt, dat wat U begonnen hebt, U het ook voleindigen zult, tot op de dag van Jezus Christus. U bent toch de Alfa en de Omega, het Begin en het Einde! U doet het toch om Uw eigen eer!"

Uw heilige steden een woestijn. Sion een woestijn. Jeruzalem een verwoesting. Het heilig en heerlijk huis, waarin onze vaders U loofden, het is met vuur verbrand. Al onze gewenste dingen zijn tot woestheid geworden. Al Uw betoningen van liefde en genade, ze liggen kapot geslagen. Het lijkt wel of het verdwenen is, of U Zich terug getrokken hebt om nooit meer van ons af te willen weten. U hebt ons over gegeven aan het verderf, aan de heidenen, aan de ondergang. HEERE, zoudt Ge U over deze dingen inhouden? Zoudt Ge stilzwijgen en ons zozeer bedrukken?

Nee, in ons is geen reden. Maar in het Wezen van God is alle reden. En dat geeft ook de hoop en de verwachting in het gebed van de profeet Jesaja. Dat de HEERE het zou doen omdat Hij ziet op dat wat van Hem is en wat nu zo verbroken en kapot geslagen terneer ligt. Zoudt Ge U over deze dingen stilhouden?

Mag je zo de nood van je leven, de nood van de Kerk, de nood van land en volk aan Hem opdragen? Houd je zo aan met Jakob: "Ik laat U niet gaan, tenzij dat Gij mij zegent"? Wilt u wel verdwijnen als Hij maar aan Zijn eer komt? Als Hij Zich maar zal betonen in Zijn majesteit en macht. Als Hij maar in zal grijpen, opdat Hij geëerd zou worden, opdat de roem aan Hem weer klinken zou, in de kerken, in de persoonlijke levens, in de raadsvergaderingen, waar dan ook in ons vaderland. Dat Gods Woord en wet er weer zou zijn als een leefregel. Dat Zijn Woord weer zal wezen het richtsnoer van ons bestaan. Opdat we weten zouden dat daar alleen de vrolijkheid in is, dat daar alleen de zaligheid in is in de beleving van het hart, als we met God zouden wandelen. Dat de Heere het doen zou, om de eer van Zijn eigen Naam, ook als je na 500 jaar Reformatie op de brokstukken staat te kijken en zegt: "Wat moet er van ons nageslacht worden? Wat moet er van onze arme kindertjes worden? Zal er nog een kerk wezen waar het zuivere Woord van God bediend wordt over twintig, dertig, veertig, vijftig jaar? Of zullen we totaal zijn overgegeven aan het verderf en aan de ondergang?" Heb je verwachting van God? Heb je hoop op God? Heb je zo dat kind bij dat doopvont gebracht? In ons geen verwachting, maar wij geven het aan U terug, want alleen bij U is het veilig en alleen U doet het om de eer van Uw Naam. Alleen in U is er oorzaak. Dat U ons horen zou.

Och, dat je Hem aan zou mogen roepen in de Naam van de Heere Jezus Christus, Waarin de Heere alleen horen kan.

En dan tenslotte dit. Er is niemand die Uw Naam aanroept. Ja, Eentje is er geweest, heb ik u gezegd. Geweest. En Eentje is er nog, zittend aan des Vaders rechterhand met Zijn eigen bloed in de gouden schaal, roept Hij 's Vaders Naam aan voor Zijn Kerk, voor Zijn volk; roept Hij 's Vaders Naam aan tot verheerlijking van de Naam van Zijn Vader. Daarom is het dat God hoort en verhoort, omdat het volkomen Offer, een volkomen gerechtigheid voor Zijn aangezicht is. Och, dat Gij de hemelen scheurdet, dat wij Hem zouden zien, zittende aan des Vaders rechterhand, in Wie daar is een geopende toegang tot de troon der genade.

De drie-enige God zij ons genadig en zegene ons in overvloed.

AMEN.

Dankgebed.

Slotzang Psalm 147 : 1

*Laat 's HEEREN lof ten hemel rijzen;
Hoe goed is 't onzen God te prijzen!
't Betaamt ons psalmen aan te heffen,
Die lieflijk zijn, en harten treffen.
De HEER' wil ons in gunst aanschouwen;
Hij wil Jeruzalem herbouwen;
Vergaren en in vree doen leven
Hen die uit Isrel zijn verdreven.*

Zegenbede.